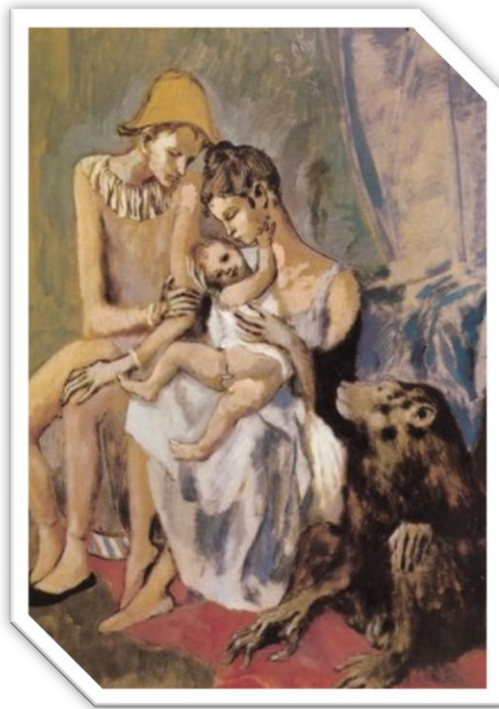


2^η Ενότητα: Ζούμε με την οικογένεια



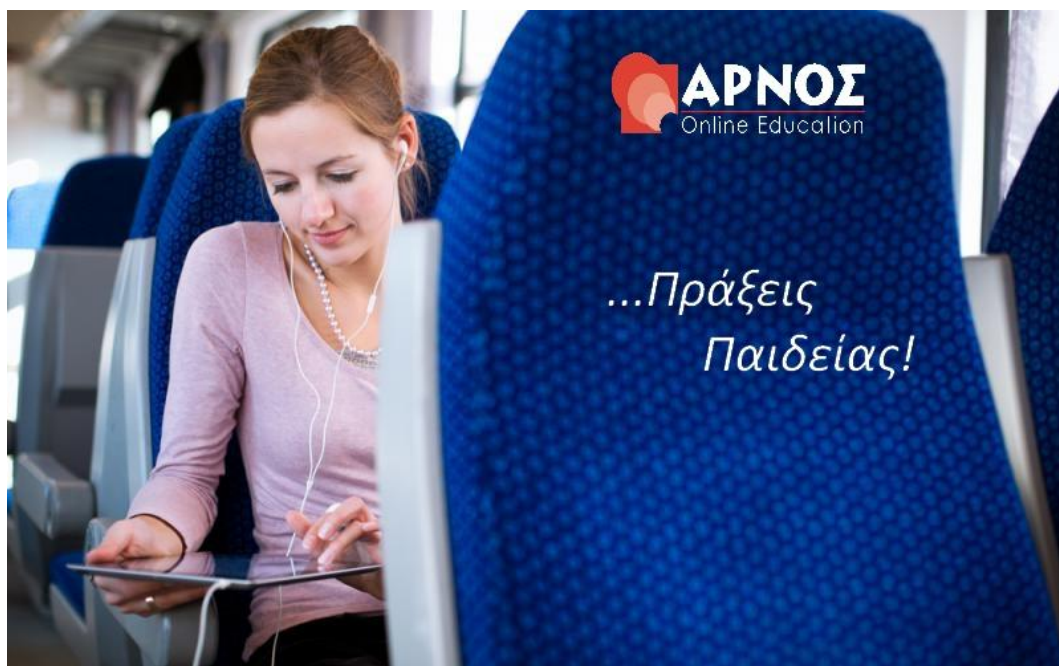
Γλώσσα Β' Γυμνασίου

Απαντήσεις ερωτήσεων σχολικού βιβλίου

σχ. βιβλίο (σ.σ. 28 - 42)

Φροντιστηριακό e-μάθημα

Γυμνάσιο: 9.000 μαθήματα με βίντεο-διδασκαλία



Μελέτη όπου, όποτε και όσο εσύ θες!



Διδάσκουμε μεθοδικά σε βίντεο τη θεωρία του σχολικού βιβλίου και λύνουμε όλες τις ασκήσεις

Δημιουργούμε συνεχώς νέα βίντεο με διδασκαλία για τις εκπαιδευτικές σου απαιτήσεις



Παίζουμε και μαθαίνουμε με on line test αξιολόγησης & SOS διαγωνίσματα προσομοίωσης για τις εξετάσεις

Λύνουμε απορίες ζωντανά on line καθημερινά 3 μ.μ. - 8 μ.μ.



2η Ενότητα : ΖΟΥΜΕ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ*Απαντήσεις στις ερωτήσεις του σχολικού βιβλίου***A. Εισαγωγικά κείμενα****Κείμενο 1 [Περίεργα πλάσματα οι μαμάδες...]**

1 Ποια τακτική ακολουθεί το κορίτσι του κειμένου, προκειμένου να του επιτρέψει η μητέρα του να πάει βόλτα; • Χρησιμοποιείτε αντίστοιχες τακτικές εσείς;

Το κορίτσι αρχικά διαμαρτύρεται και αγανακτεί όταν η μητέρα της της απαγορεύει την έξοδο εξαιτίας της χαμηλής της βαθμολογίας σε κάποια μαθήματα. Αισθάνεται ότι αδικείται και αντιδρά. Επικαλείται τους υψηλούς βαθμούς που έχει στα υπόλοιπα μαθήματα και κατηγορεί τους γονείς της ότι δεν είναι ευχαριστημένοι μαζί της, ότι την κατηγορούν άδικα και δίνουν σημασία μόνο στους χαμηλούς βαθμούς αγνοώντας εντελώς τους υπόλοιπους. Μετά την έντονη διαμαρτυρία και την αγανάκτηση καταφεύγει στο όπλο της ψυχολογικής βίας και στο κλάμα. Φυσικά, η μητέρα της κάνει αυτό ακριβώς που περίμενε το κορίτσι: σπεύδει να την παρηγορήσει. Η μαθήτριά συνεχίζοντας το παιχνίδι της ψυχολογικής πίεσης δηλώνει μεταμελημένη, λέει απέξω το μάθημα της Φυσικής και, ανάμεσα στα αναφιλητά της, υπόσχεται στη μητέρα της ότι θα προσπαθήσει να γίνει καλύτερη. Δηλώνει μάλιστα ότι θα κάνει και θυσίες: δεν θα ξαναβγεί με τους φίλους της ούτε θα πάει βόλτα. Τελικά, η «παράσταση» αυτή θα έχει το αποτέλεσμα που επιθυμεί, καθώς η μητέρα της, μην αντέχοντας να τη βλέπει λυπημένη, θα την παροτρύνει η ίδια να βγει έξω και να διασκεδάσει!

• Είναι πολύ συχνό το φαινόμενο κάποιο παιδί όταν θέλει να κερδίσει κάτι ή να αποφύγει κάποια τιμωρία να χρησιμοποιεί παρόμοια τεχνάσματα με αυτά της μαθήτριάς. Παρατηρούμε έτσι ότι πολλά παιδιά μεγαλοποιούν καταστάσεις, λένε ψέματα, παριστάνουν τα θύματα, ρίχνουν το φταίξιμο στους άλλους κ.ά.

2 Γιατί το κορίτσι του κειμένου ολοκληρώνει τις σκέψεις του με τη φράση «Περίεργα πλάσματα οι μαμάδες»; • Συμφωνείτε με τη διαπίστωση αυτή;

Το κορίτσι λέει ότι οι μαμάδες είναι περίεργες, γιατί περίεργη θεωρεί τη δική της μητέρα, με την έννοια ότι δεν μπορεί να την ψυχολογήσει. Ξέρει ότι η μητέρα της καταλαβαίνει πότε της λέει αλήθεια και πότε ψέματα. Και ακριβώς αυτό είναι που την εντυπωσιάζει και την μπερδεύει συγχρόνως. Σίγουρα η μητέρα της ξέρει ότι παίζει θέατρο την ώρα που κλαίει και διαμαρτύρεται. Τότε γιατί την παρότρυνε να βγει βόλτα; Καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η μητέρα της την άφησε είτε επειδή δεν άντεχε να τη βλέπει λυπημένη είτε επειδή από την αρχή ήθελε να την αφήσει να βγει και απλώς άφησε να φανεί ότι αναγκάστηκε να το κάνει εξαιτίας της ψυχολογικής πίεσης που της άσκησε η ίδια με το κλάμα και τις διαμαρτυρίες της.

• Πολλά παιδιά πιθανόν αναγνωρίζουν στοιχεία της δικής τους μητέρας στο πρόσωπο της μητέρας του κοριτσιού. Οι μητέρες έχουν συχνά αντιφατική συμπεριφορά που μπερδεύει και προβληματίζει τα παιδιά, καθώς δεν είναι απόλυτα σίγουρα για το πώς θα αντιδράσει κάθε φορά η μητέρα τους. Φυσικά, αυτή η συμπεριφορά είναι απόρροια της μεγάλης αγάπης για τα παιδιά τους και της προσπάθειάς τους να τα προστατεύσουν και να φροντίσουν για την πρόοδό τους. **Οι μητέρες πολύ συχνά φέρονται αυταρχικά και απότομα, από εκείνες προέρχονται οι περισσότερες απαγορεύσεις και τα «μη», όμως ταυτόχρονα είναι γεμάτες αγάπη και τρυφερότητα το πιο σίγουρο καταφύγιο για τα παιδιά.**

Κείμενο 2 [Η μητέρα συχνά εργάζεται...]

1 Ποια προβλήματα δημιουργεί στην οικογένεια η εξαντλητική επαγγελματική απασχόληση των γονέων.

Είναι γεγονός ότι οι αυξημένες βιοποριστικές ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας εξαντλούν τους ανθρώπους ψυχικά και σωματικά. Η υπερένταση και το καθημερινό



άγχος, για να μπορέσουν να ανταποκριθούν σε όλες τους τις υποχρεώσεις, επαγγελματικές και οικογενειακές, καταβάλλει τους γονείς. Έτσι επιστρέφουν το απόγευμα ή το βράδυ στο σπίτι τους εξαντλημένοι σωματικά και ψυχικά. Σε αυτή την κατάσταση η όποια ενασχόλησή τους με τα παιδιά μετατρέπεται σε ρουτίνα και επαναλαμβανόμενο καθήκον. Πολύ συχνά αδυνατούν να ασχοληθούν σε βάθος με τα προβλήματα των παιδιών τους, τα αντιμετωπίζουν εντελώς επιφανειακά, σαν έναν

επιπλέον μπελά που πρέπει να πετάξουν από πάνω τους όσο το δυνατόν γρηγορότερα χωρίς επιπλέον συγκρούσεις και βάσανα. Αυτό έχει ως συνέπεια οι συμβουλές που δίνουν στα παιδιά να είναι γρήγορες και τυπικές. Οι έφηβοι αισθάνονται ότι οι γονείς τους τους παραμελούν, πως τα προβλήματά τους παραμένουν άλυτα, τα περισσότερα μεγαθύνονται και, το χειρότερο, ότι ποτέ δεν παίρνουν απάντηση στα ερωτήματά τους. Η σιωπή, η αναβολή της συζήτησης, η έλλειψη σεβασμού και η άρνηση γεννούν συνεχώς νέα προβλήματα, τα οποία συσσωρεύονται και έχουν ως αποτέλεσμα να μεγαλώνει η απόσταση μεταξύ παιδιών και γονέων, να είναι συχνοί οι καβγάδες, οι διαφωνίες και οι προστριβές, ενώ αρκετοί νέοι εκδηλώνουν παραπτωματική συμπεριφορά.

2 Γιατί η επαγγελματική δραστηριότητα της μητέρας δεν είναι απειλητική για την ισορροπία της οικογένειας; Ποια είναι η προσωπική σας άποψη για το θέμα αυτό;

Η επαγγελματική δραστηριότητα της μητέρας μπορεί να δημιουργεί κάποια προβλήματα, σίγουρα όμως δεν είναι απειλητική για την ισορροπία της οικογένειας. Η μητέρα με την εργασία της συνεισφέρει σημαντικά στην κάλυψη των αυξημένων οικονομικών αναγκών που αντιμετωπίζει σήμερα η οικογένεια. Η εργασία μπορεί να στερεί τη μητέρα από τα παιδιά, τα οποία απαιτούν τη συνεχή προσοχή της, από την άλλη όμως την ολοκληρώνει ως άνθρωπο, την κάνει να αισθάνεται χρήσιμη, της εξασφαλίζει ισορροπία ψυχική, διευρύνει τους ορίζοντές της, της δίνει αυτοπεποίθηση και δύναμη, για να αντιμετωπίσει ενδεχόμενα προβλήματα και συγκρούσεις, ενώ σε βάθος χρόνου η σχέση της με τα παιδιά είναι πιο ισορροπημένη.

Θετικά στοιχεία Η μητέρα με την εργασία της συμβάλλει στην οικονομική ενίσχυση της οικογένειας και στην κάλυψη των αυξημένων καταναλωτικών αναγκών των μελών της. Η ίδια αισθάνεται πιο ολοκληρωμένη και ικανοποιημένη για τη βοήθεια που προσφέρει, ενώ μέσω της εργασίας της ανεξαρτητοποιείται οικονομικά. Η πολύωρη απουσία της από το σπίτι κάνει τα παιδιά πιο υπεύθυνα και ανεξάρτητα, καθώς μαθαίνουν να αναλαμβάνουν τις ευθύνες τους και να κάνουν πράγματα που δεν θα έκαναν αν η μητέρα τους δεν δούλευε.

Αρνητικά στοιχεία Η γυναίκα της σημερινής εποχής πρέπει να επιτελέσει πολλούς ρόλους: να είναι γυναίκα, σύζυγος, νοικοκυρά, μητέρα και υπάλληλος. Λογικό, λοιπόν, είναι κάποιοι ρόλοι να αποδυναμώνονται ή να μην εφαρμόζονται πολύ σωστά και η ίδια να αντιμετωπίζει προβλήματα από την ταυτόχρονη επιτέλεσή τους. Εξαιτίας αυτού, πολλές φορές η εργαζόμενη μητέρα αισθάνεται απομονωμένη και πιεσμένη, γίνεται οξύθυμη και αυταρχική με αποτέλεσμα να δημιουργούνται συγκρούσεις στην οικογένεια. Από την άλλη τα παιδιά, ιδιαίτερα τα πρώτα χρόνια της ζωής τους, αισθάνονται έντονα τη φυσική απουσία της μητέρας τους και αντιδρούν. Η αντίδραση αυτή σε συνδυασμό με την έλλειψη χρόνου και την κούραση της μητέρας οδηγούν σε προβλήματα και συγκρούσεις τα οποία, αν δεν λυθούν, ίσως διαταράξουν την ισορροπία στην οικογένεια.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

Κείμενο 3 [Αχ αυτοί οι γονείς μας!]

1 Παρακολουθήστε και περιγράψτε τις εκφράσεις που παίρνουν τα πρόσωπα των γονιών της Μαφάλντα, καθώς εκείνη μιλάει.

Στο πρώτο σκίτσο οι γονείς της Μαφάλντα είναι θυμωμένοι και αγανακτισμένοι με τις παραξενιές του γιου τους, το ύφος τους είναι αυστηρό και απαξιωτικό. Στο δεύτερο σκίτσο έχουν μια έκφραση ικανοποίησης στο πρόσωπό τους και είναι χαρούμενοι που η κόρη τους πήρε το μέρος τους. Στο τρίτο κοιτάζονται έκπληκτοι και ανήσυχοι με αυτά που ακούν. Στο τελευταίο φαίνονται προβληματισμένοι, και, προφανώς σοκαρισμένοι, ανακαλύπτουν ότι μάλλον εκείνοι ευθύνονται για τον αποτυχημένο τρόπο με τον οποίο εκπαιδεύουν τα παιδιά τους.



2 Γιατί δε δέχεται η Μαφάλντα να κάνει αυτό που της ζητάει η μητέρα της;

Η Μαφάλντα δεν δέχεται να υπακούσει, αν δεν της εξηγήσει η μητέρα της με επιχειρήματα γιατί πρέπει να κάνει αυτό που της ζητά. Αρνείται να υπακούσει απλώς και μόνο επειδή η μητέρα της επικαλείται τον «τίτλο της». Έναν τίτλο που, όπως λέει η Μαφάλντα, δεν προηγείται του δικού της (της κόρης), καθώς απέκτησαν τους τίτλους τους ταυτόχρονα. Η επίκληση κάποιου «τίτλου» ως μέσο επιβολής μιας άποψης αποκλείει τον διάλογο και καταλήγει σε προστριβές και ένταση. Ο σεβασμός των παιδιών στις επιθυμίες των γονέων τους επιτυγχάνεται μόνο μέσα από τον διάλογο και την αλληλοκατανόηση και όχι μέσα από την τυφλή υπακοή εξαιτίας του φόβου και της ψυχολογικής πίεσης που τους ασκούν οι γονείς.



Κείμενο 4 [Παιδικά χωριά SOS]

1 Ποιος είναι ο σκοπός των Παιδικών Χωριών SOS;

Σκοπός των Παιδικών Χωριών SOS είναι να βοηθούν παιδιά που, επειδή έχουν βρεθεί μακριά από το οικογενειακό τους περιβάλλον, έχουν ανάγκη από φροντίδα και προστασία. Τους προσφέρουν μόνιμο σπίτι και ένα περιβάλλον που μοιάζει με αυτό της φυσικής οικογένειας. Η επιλογή των παιδιών γίνεται με μοναδικό κριτήριο την ανάγκη τους για προστασία, ανεξάρτητα από την εθνικότητα, τη φυλή ή τη θρησκεία. Τα Παιδικά Χωριά SOS φροντίζουν ακόμη να λάβουν τα παιδιά ολοκληρωμένη εκπαίδευση και να ενταχθούν πλήρως στο κοινωνικό σύνολο.

2 Πώς λειτουργεί ένα Παιδικό Χωριό SOS; • Έχετε επισκεφτεί ένα Παιδικό Χωριό SOS;

Ένα Παιδικό Χωριό SOS αποτελείται από 15-20 σπίτια και χτίζεται κοντά σε κατοικημένες περιοχές. Σε κάθε σπίτι ζουν μαζί έξι έως οκτώ παιδιά, αγόρια και κορίτσια διαφορετικών ηλικιών, τα οποία μεγαλώνουν σαν αδέρφια. Τα Παιδικά Χωριά SOS αναλαμβάνουν την ευθύνη των παιδιών από μικρή ηλικία, φροντίζουν για την εκπαίδευσή τους και τα καλύπτουν μέχρι την πλήρη επαγγελματική και κοινωνική τους αποκατάσταση. Μόλις τα παιδιά ολοκληρώσουν τη βασική τους εκπαίδευση και κατά τη διάρκεια της μαθητείας τους σε ένα επάγγελμα ή κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, ζουν στη Στέγη Νέων. Η Στέγη Νέων είναι η συνέχεια της παιδαγωγικής διαδικασίας που έχει ξεκινήσει στο Παιδικό Χωριό SOS.

- Την προηγούμενη εβδομάδα επισκεφτήκαμε με την οικογένειά μου το Παιδικό Χωριό Βάρης. Όπως μας ενημέρωσαν οι άνθρωποι που εργάζονται εκεί, είναι το πρώτο Παιδικό Χωριό SOS που δημιουργήθηκε στη χώρα μας, σε μια έκταση 23 στρεμμάτων, που παραχωρήθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας. Τον Μάιο του 1979, και ενώ οι οικοδομικές εργασίες στο Παιδικό Χωριό SOS δεν είχαν ακόμα ολοκληρωθεί, ξεκίνησε η λειτουργία της πρώτης οικογένειας SOS με τρία αδέρφια, τη Μητέρα SOS και τη θεία σε ένα νοικιασμένο σπίτι στην Αμφιθέα. Λίγο αργότερα μια δεύτερη οικογένεια SOS δημιουργήθηκε σε ένα διαμέρισμα στο Παλιό Φάληρο. Τον Σεπτέμβριο του 1982 παραδόθηκαν τα πρώτα σπίτια και οι οικογένειες SOS μετακόμισαν εκεί, όπως και ο διευθυντής του Χωριού με τη δική του οικογένεια. Στις 18 Μαΐου του 1984 γίνονται τα επίσημα εγκαίνια της λειτουργίας του Παιδικού Χωριού SOS.

Σήμερα το Παιδικό Χωριό SOS Βάρης αποτελείται από 12 σπίτια οικογενειών SOS για 72 παιδιά, το σπίτι του διευθυντή, το σπίτι των θείων, το σπίτι για τα εργαστήρια και το Κοινοτικό, όπου στεγάζονται διάφορα γραφεία, η βιβλιοθήκη, το μελετητήριο κ.λπ. Στον περιβάλλοντα χώρο υπάρχει το εκκλησάκι της Ζωοδόχου Πηγής, η αίθουσα πολλαπλών εκδηλώσεων, ένα γήπεδο, η παιδική χαρά και το ανοικτό θέατρο «ΕΛΛΗ ΛΑΜΠΕΤΗ». Στο Χωριό απασχολούνται 32 άτομα σε ημερήσια βάση (επιστημονικό, παιδαγωγικό και διοικητικό προσωπικό) και το σύνολο των κτιριακών εγκαταστάσεων εκτίνεται στα 4.000 τμ.

Φύγαμε εντυπωσιασμένοι από τις σύγχρονες κτιριακές εγκαταστάσεις του Χωριού. Όμως εκείνο που μας συγκίνησε ιδιαίτερα, και που δεν πρόκειται ποτέ να ξεχάσουμε, είναι η φροντίδα και το ενδιαφέρον των ανθρώπων του Χωριού για τα παιδιά που φιλοξενούνται εκεί. Όσο για τα παιδιά οι σχέσεις τους βασίζονται στην αγάπη, την αλληλεγγύη, την κατανόηση και οι οικογένειές τους δεν υστερούν σχεδόν σε τίποτα από τις φυσικές οικογένειες.



Β. Εγκλίσεις - Χρόνοι

Β.1 Εγκλίσεις στις ανεξάρτητες προτάσεις

Ζ Εγκλίσεις είναι οι μορφές που παίρνει το ρήμα για να φανερώσει πώς παρουσιάζεται το νόημά του από εκείνον που μιλάει. Οι εγκλίσεις είναι τρεις: η οριστική, η υποτακτική και η ευκτική.

Ακούω και μιλώ (σελ. 32 σχολ. βιβλ.)

1. Σε ποια έγκλιση βρίσκονται τα ρήματα που γράφονται με έντονους χαρακτήρες στις παρακάτω προτάσεις;

α. Οι συνθήκες των μεγαλουπόλεων **δεν είναι** ιδιαίτερα φιλικές για τους κατοίκους τους. (κείμε. 2)

β. **Να** σ' τα **πω**, γιατί θέλω να πάω βόλτα. (κείμε. 1)

γ. **Έλα** τώρα, **μην** το **παίρνεις** κατάκαρδα... (κείμε. 1)

δ. Άντε **πλύσου** λίγο, χάλια δείχνεις. (κείμε. 1)

ε. Μα, **να** 'σαι τόσο έξυπνη και **να φέρνεις** τέτοιους βαθμούς στα Μαθηματικά; (κείμε. 1)

στ. **Σκέψου** ότι αυτοί οι καλοί άνθρωποι, πριν να εκπαιδεύσουν εμάς, δεν είχαν εκπαιδεύσει κανέναν. (κείμε. 3)

ζ. Και όλοι οι φίλοι μου **θα διασκεδάζουν**. (κείμε. 1)

α. **δεν είναι**: οριστική

β. **Να** (σ' τα) **πω**: υποτακτική

γ. **Έλα**: προστακτική/ **μην παίρνεις**: υποτακτική

δ. **πλύσου**: προστακτική

ε. **να** 'σαι: υποτακτική/ **να φέρνεις**: υποτακτική

στ. **Σκέψου**: προστακτική

ζ. **θα διασκεδάζουν**: οριστική

2. Σε καθεμία από τις παραπάνω προτάσεις διαπιστώστε αν:

α. η οριστική φανερώνει: το πραγματικό, το δυνατό/πιθανό ή παράκληση.

β. η υποτακτική φανερώνει: το ενδεχόμενο, προτροπή (ή αποτροπή), παραχώρηση, απορία ή προσταγή.

γ. η προστακτική φανερώνει: προσταγή, προτροπή ή απαγόρευση.

α. οριστική→στην α. το ρ. **δεν είναι** δηλώνει το **πραγματικό**· στη ζ. το ρ. **θα διασκεδάζουν** δηλώνει το **πιθανό/δυνατό** (είναι κάτι που δεν είναι βέβαιο αλλά πιθανό να συμβεί).

β. υποτακτική→ στη β. το ρ. **να πω** φανερώνει **παραχώρηση** (αφήνω κάτι για αργότερα)· στη γ. το ρ. **μην παίρνεις** εκφράζει **αποτροπή** (αρνητική μορφή της υποτακτικής)· στην ε. τα ρ. **να 'σαι** και **να φέρνεις** εκφράζουν **απορία** (ή έκπληξη)
γ. η προστακτική→ στη γ. το ρ. **έλα** εκφράζει **προτροπή**· στη δ. το ρ. **πλύσου** εκφράζει **προτροπή**· στη στ. το ρ. **Σκέψου** εκφράζει **προτροπή**.

3. Διατυπώστε τον διάλογο ενός πατέρα με τον γιο του, χρησιμοποιώντας τη φράση «Με αφήνεις να πάω στο πάρτι» ή «(Δε) σε αφήνω να πας στο πάρτι» σε διάφορες εγκλίσεις.

–Πατέρα με *αφήνεις* (οριστική) *να πάω* (υποτακτική) στο πάρτι του σχολείου; Αν με *αφήσεις* (υποτακτική [το ενδεχόμενο]), *θα επιστρέψω* (οριστική) την ώρα που *θα συμφωνήσουμε* (οριστική). *Εμπιστέψου* (προστακτική, [προτρεπτική]) με για μια φορά.

–*Θα σε αφήνα* (οριστική [υποθετική]) *να πας* (υποτακτική) για λίγο, αλλά δεν *ξέρω* (οριστική) κανέναν φίλο σου.

–Γιατί για λίγο; *Θα προσέχω* (οριστική). *Σκέψου* (προστακτική [προτρεπτική]), *θα πάνε* (οριστική) όλοι μου οι φίλοι. *Ας έρθει* (υποτακτική [παραχώρηση]) και ο Γιάννης μαζί μου. Το *ήξερα* (οριστική) ότι μόνο έτσι *θα με αφήνες* (οριστική). *Ωραία, ας έρθει* (υποτακτική [συγκατάθεση]).

–Σύμφωνοι, λοιπόν. *Πήγαινε* (προστακτική [προτρεπτική]).

–Ευχαριστώ, μπαμπά. *Δε θα μετανιώσεις* (οριστική).

Διαβάσω και γράφω (σελ. 32 σχολ. βιβλ.)

Στα ρήματα που γράφονται με έντονους χαρακτήρες σημειώστε την έγκλιση και τη σημασία της:

1. Έφερα 18 Αρχαία, 19 Νέα, 17 Έκθεση, 18 Γλώσσα, **μην πω** για Ιστορίες, Γεωγραφίες κι αυτά. (κείμε. 1)

μην πω: υποτακτική· δηλώνει παραχώρηση (θα μπορούσα **να πω** αλλά δεν το κάνω)

2. Η εργαζόμενη μητέρα **ενισχύει** οικονομικά την οικογένεια. (κείμε. 2)

ενισχύει: οριστική· δηλώνει το πραγματικό.

3. Λοιπόν, **άσε** τις μπουρδες και **πήγαινε** με τα παιδιά που ήρθαν να σε πάρουν. (κείμε. 1)

άσε: προστακτική· δηλώνει προτροπή

πήγαινε: προστακτική· δηλώνει προτροπή

4. Ο βιοπορισμός, πιθανόν, **να εξαντλεί** τους ανθρώπους και τις δυνάμεις τους. (κείμε. 2)

να εξαντλεί: υποτακτική· δηλώνει το πιθανό, το ενδεχόμενο

5. Η ενασχόληση με τα παιδιά τους **μετατρέπεται** σε μια σειρά από ενέργειες ρουτίνας. (κείμεν. 4)
μετατρέπεται: οριστική· δηλώνει το πραγματικό.
6. Τώρα **να συνεχίσω** το δράμα; (κείμεν. 1)
να συνεχίσω: υποτακτική· δηλώνει απορία

Σ Η οριστική δέχεται άρνηση **δεν** (σπάνια μην) και η υποτακτική δέχεται άρνηση **μην**. Η προστακτική **δεν** έχει άρνηση, την αντικαθιστά η υποτακτική (π.χ. διάβαζε-μην διαβάζεις).

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!



...Πράξεις Παιδείας!

B.2 Οι χρόνοι του ρήματος

Ακούω και μιλώ (σελ. 33 σχολ. βιβλ.)

1. Στα παρακάτω αποσπάσματα του κειμένου 1 βρείτε μόνο τα ρήματα που βρίσκονται στην οριστική. • Στη συνέχεια ονομάστε τη χρονική βαθμίδα τους (παρόν, παρελθόν, μέλλον).

α. Μόνο τους χαμηλούς βαθμούς βρήκατε και κοιτάξατε! Και εδώ είναι που με πήραν τα κλάματα.

παρελθόν : βρήκατε, κοιτάξατε, πήραν

β. – Θα προσπαθήσω, μαμά... Θα γίνω καλύτερο παιδί... Αχ... Αχ... –ας μη βάλω άλλα «αχ» γιατί θα προδοθώ– ...Δεν αξίζω τίποτα. Θα κλειστώ στο δωμάτιό μου και θα διαβάζω. Κι όλοι οι φίλοι μου θα διασκεδάζουν...

μέλλον: θα προσπαθήσω, θα γίνω, θα προδοθώ, θα κλειστώ, θα διαβάζω, θα διασκεδάζουν

παρόν: αξίζω

γ. Τι περίεργο πράγμα με τη μαμά μου: Λοιπόν, όταν καμιά φορά θέλω να κάνω κοπάνια απ' το σχολείο και προφασίζομαι στομαχόπονο πρωί πρωί, το καταλαβαίνει, μου λέει να' αφήσω τα παραμύθια και με στέλνει ντουγκρού στο σχολείο.

παρόν: προφασίζομαι, καταλαβαίνει, στέλνει

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: το ρ. (όταν) προφασίζομαι είναι υποτακτική γιατί συνδέεται παρατακτικά με το ρ. όταν θέλω που είναι υποτακτική.

2. Χρησιμοποιήστε κάποια από τα ρήματα του αποσπάσματος της προηγούμενης άσκησης α) σε χρόνους που δείχνουν παρελθόν και β) σε χρόνους που δείχνουν μέλλον, μιλώντας για τη σχέση σας με τους γονείς σας.

• Όσες φορές **έπαιρνα** άσχημους βαθμούς στο σχολείο, **προσπαθούσα** με κάθε τρόπο να κατευνάσω τις ανησυχίες και τον θυμό των γονιών μου. Ενώ **ήθελα** να τους πω ότι το **μέλλον** μου το φαντάζομαι διαφορετικό απ' ό,τι το φαντάζονται εκείνοι, **προφασίζομουν** χίλιες δικαιολογίες, για να αποφύγω τη συζήτηση, έδινα υποσχέσεις ότι θα **προσπαθήσω** σκληρά την επόμενη φορά και στο τέλος φυσικά **έβαζα** τα κλάματα, ελπίζοντας να μην κατάλαβαν ότι **προσπαθούσα** να τους ξεγελάσω.

• Όταν **θα πάρω** τους βαθμούς στο σχολείο, αν είναι άσχημοι, **θα προσπαθήσω** με κάθε τρόπο να κατευνάσω τις ανησυχίες και τον θυμό των γονιών μου. Δεν θα τους πω ότι το **μέλλον** μου το φαντάζομαι διαφορετικό απ' ό,τι το φαντάζονται εκείνοι, αντίθετα **θα προφασιστώ** χίλιες δικαιολογίες, για να αποφύγω τη συζήτηση, **θα δώσω** υποσχέσεις ότι **θα προσπαθήσω** σκληρά την επόμενη φορά και στο τέλος, φυσικά, **θα βάλω** τα κλάματα, ελπίζοντας ότι δεν **θα καταλάβουν** ότι **θα προσπαθήσω** να τους ξεγελάσω.

3. Η μητέρα στο κείμενο 1 αντιδρά στην αρχή έντονα και μετά υποχωρεί. Σε ποιο χρόνο και σε ποια έγκλιση βρίσκονται τα ρήματα που χρησιμοποιεί και γράφονται με έντονους χαρακτήρες; • Βρείτε τη χρονική βαθμίδα τους.

- Μα, **να 'σαι** τόσο έξυπνη και **να φέρνεις** τέτοιους βαθμούς στα Μαθηματικά;
- **Μην** το **παίρνεις** κατάκαρδα.
- Άντε **πλύσου** λίγο...
- **Πήγαινε** με τα παιδιά που ήρθαν να σε πάρουν.

ρήμα	χρόνος	έγκλιση	χρονική βαθμίδα
να 'σαι	ενεστώτας	υποτακτική	μέλλον
να φέρνεις	ενεστώτας	υποτακτική	μέλλον
Μην (το) παίρνεις	ενεστώτας	υποτακτική	μέλλον
πλύσου	αόριστος	προστακτική	μέλλον
Πήγαινε	ενεστώτας	προστακτική	μέλλον

Κείμενο 5 [Όνειρο ήταν...]

Διαβάσω και γράφω (σελ. 34 σχολ. βιβλ.)

1. Σχηματίστε τρεις στήλες. Στην πρώτη γράψτε τα ρήματα που γράφονται με έντονους χαρακτήρες στη δεύτερη επισημάνετε τον χρόνο στους και στην τρίτη τη χρονική βαθμίδα τους (παρόν, παρελθόν, μέλλον).
 - α. το μπουκάλι το κρασί του **χαρίζει** έναν βαθύ ύπνο όμοιο με λήθαργο. (κείμε. 5)
 - β. Έχω **φανταστεί** τον μονόλογο. (κείμε. 1)
 - γ. Η μαμά **χαμογελούσε**. (κείμε. 5)
 - δ. Αυτά τα **είπαμε**. (κείμε. 5)
 - ε. Εγώ **είχα γαντζωθεί** πάνω της (κείμε. 5)
 - στ. **Θα γίνω** καλό παιδί, **δε θα χτυπάω** τους συμμαθητές μου. (κείμε. 5)

ρήματα	χρόνος	χρονική βαθμίδα
χαρίζει	ενεστώτας	παρόν
Έχω φανταστεί	παρακείμενος	παρόν
χαμογελούσε	παρατατικός	παρελθόν
είπαμε	αόριστος	παρελθόν
είχα γαντζωθεί	υπερσυντέλικος	παρελθόν
Θα γίνω	συνοπτικός μέλλοντας	μέλλον
θα χτυπάω	εξακολουθητικός μέλλ.	μέλλον

2. Σημειώστε δίπλα σε κάθε ρήμα το ποιόν του δηλ. αν η ενέργειά του γίνεται εξακολουθητικά (μη συνοπτικό) [Ε], για μια στιγμή (συνοπτικό) [Σ] ή αν παρουσιάζει κάτι τελειωμένο (συντελεσμένο) [Τ]

ρήματα	ποιόν ενέργειας
χαρίζει	Ε
Έχω φανταστεί	Τ
χαμογελούσε	Ε
είπαμε	Σ
είχα γαντζωθεί	Τ
Θα γίνω	Σ
θα χτυπάω	Ε

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

3. Στον παραπάνω πίνακα επισημάνετε επίσης ποιοι χρόνοι σχηματίζονται με μια λέξη (μονολεκτικά) [Μ] και ποιοι με δύο ή τρεις (περιφραστικά) [Π].

ρήματα	χρόνος	σχηματισμός
χαρίζει	ενεστώτας	Μ
Έχω φανταστεί	παρακείμενος	Π
χαμογελούσε	παρατατικός	Μ
είπαμε	αόριστος	Μ
είχα γαντζωθεί	υπερσυντέλικος	Π
Θα γίνω	συνοπτικός μέλλοντας	Π
θα χτυπάω	εξακολουθητικός μέλλ.	Π

4. Μεταφέρετε τα ρήματα που γράφονται με έντονους χαρακτήρες στη οριστική του ίδιου χρόνου. • Αλλάζει α) η χρονική βαθμίδα και β) το ποιόν τους;

–Να συνεχίσω το δράμα; (κείμε. 1): Η έγκλιση είναι **υποτακτική αορίστου**, η χρονική βαθμίδα το **μέλλον** το ποιόν ενέργειας **συνοπτικό**.

Συνέχισα το δράμα. : Η έγκλιση είναι **οριστική αορίστου**, η χρονική βαθμίδα το **παρελθόν** και το ποιόν ενέργειας **συνοπτικό**.

–Κοίτα να ηρεμήσεις... (κείμε. 5): Η έγκλιση είναι η **προστακτική ενεστώτα**, η χρονική βαθμίδα το **μέλλον** και το ποιόν ενέργειας **μη συνοπτικό**.

–Κοιτάς να ηρεμήσεις... : Η έγκλιση είναι η **οριστική ενεστώτα**, η χρονική βαθμίδα το **παρόν** και το ποιόν ενέργειας **μη συνοπτικό**.

β. Η υποτακτική και η προστακτική στις κύριες προτάσεις δηλώνουν ως χρονική βαθμίδα το μέλλον. Το ποιόν ενέργειας παραμένει το ίδιο σε όλες τις εγκλίσεις του ίδιου χρόνου. Έτσι, οι τύποι να **συνεχίσω** και **συνέχισα**, που είναι στον **αόριστο**, έχουν **συνοπτικό** ποιόν ενέργειας και οι τύποι **κοίτα** και **κοιτάς** έχουν **μη συνοπτικό** ποιόν ενέργειας καθώς είναι στον **ενεστώτα**.

Το θέμα του ρήματος και η αύξηση

Ακούω και μιλώ (σελ. 35 σχολ. βιβλ.)

1. Εάν ήσαστε στη θέση της ηρωίδας του κειμένου 1, πώς θα μετατρέπατε τις παρακάτω προτάσεις μιλώντας εσείς τώρα (στο α' ενικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα); • Το θέμα των ρημάτων παραμένει το ίδιο;

α. Έχω φανταστεί τον μονόλογο. → Φαντάζομαι τον μονόλογο.

φανταστεί: θέμα **φανταστ-**, φαντάζομαι: θέμα **φανταζ-**

β. ...και άλλαξα ρούχα.→ ...και αλλάζω ρούχα.

άλλαξα: θέμα **αλλάξ-**, αλλάζω: θέμα **αλλάζ-**

γ. Θα προσπαθήσω, μαμά.→ Προσπαθώ, μαμά.

θα προσπαθήσω: θέμα **προσπαθσ-**, προσπαθώ: θέμα **προσπαθ-**

Όλα τα ρήματα αρχικά είχαν θέμα αορίστου (αοριστικό θέμα) αλλά, όταν τα μετατρέψαμε σε ενεστώτα, το θέμα τους έγινε ενεστωτικό. Συνεπώς, το θέμα των ρημάτων αλλάζει ανάλογα με τον χρόνο τους: οι **εξακολουθητικοί χρόνοι** (ενεστώτας, παρατατικός και εξακολουθητικός μέλλοντας) έχουν **ενεστωτικό** θέμα. Οι **συνοπτικοί** και **συντελεσμένοι** χρόνοι (αόριστος, συνοπτικός μέλλοντας, παρακείμενος, υπερσυντέλικος και συντελεσμένος μέλλοντας) έχουν **αοριστικό** θέμα.

- 2. Μιλώντας για τη μητέρα τους τα παιδιά στα κείμενα 1 και 5 χρησιμοποιούν τις παρακάτω προτάσεις. Σε ποιον χρόνο ανήκουν τα ρήματα που γράφονται με έντονους χαρακτήρες; • Παρατηρείτε μπροστά από το θέμα τους κάτι που δεν έχουν στον ενεστώτα; • Πώς λέγεται;**

α. Η καλή μου η μαμά **έκρινε** ότι **έπρεπε**... (κείμεν. 1)

έκρινε, έπρεπε: παρατατικός

β. Την **παρακαλούσα**. (κείμεν. 5)

παρακαλούσα: παρατατικός

γ. Άνοιξε την πόρτα και **έφυγε**. (κείμεν. 5)

έφυγε: αόριστος

δ. Η μαμά δε μου **απάντησε**. (κείμεν. 5)

απάντησε: αόριστος

Τα ρήματα: **έκρινε, έπρεπε, έφυγε** παίρνουν μπροστά από το θέμα τους ένα **ε-** που λέγεται **αύξηση**.

Διαβάζω και γράφω (σελ. 36 σχολ. βιβλ.)

- 1. Μεταφέρετε τα ρήματα στον χρόνο που δίνεται στην παρένθεση. • Όταν ο χρόνος παρουσιάζει κάτι συνοπτικό ή κάτι τελειωμένο και αλλάζει σε χρόνο που δηλώνει επανάληψη ή εξακολούθηση, παραμένει το ίδιο θέμα;**

α. Μ' **αγκάλιασε** και με **φίλησε** πολλές φορές. (κείμεν. 5) (παρατατικός)

Μ' **αγκάλιαζε** και με **φιλούσε** πολλές φορές.

β. Θα **κλειστώ** στο δωμάτιό μου. (κείμεν. 1) (εξακολουθητικός μέλλοντας)

Θα **κλείνομαι** στο δωμάτιό μου.

γ. Είχα γαντζωθεί πάνω της. (κείμε. 5) (ενεστώτας)

Γαντζώνομαι πάνω της.

- Οι χρόνοι που έχουν μη συνοπτικό ποιόν, δηλαδή οι εξακολουθητικοί (ενεστώτας, παρατατικός, εξακολουθητικός μέλλοντας), σχηματίζονται από το ενεστωτικό θέμα, ενώ οι υπόλοιποι χρόνοι, οι συνοπτικοί ή συντελεσμένοι (αόριστος, συνοπτικός μέλλοντας, παρακείμενος, υπερσυντέλικος και συντελεσμένος μέλλοντας) σχηματίζονται από το αοριστικό θέμα του ρήματος.

2. Αν ήσαστε με τον αδελφό ή την αδελφή σας, πώς θα διατυπώνατε τις παρακάτω προτάσεις; • Παραμένει η αύξηση στα ρήματα;

α. Έχασα τη βόλτα. (κείμε. 1) → **Χάσαμε** τη βόλτα.

β. Εγώ έμεινα ξάγρυπνη. (κείμε. 5) → Εμείς **μείναμε** ξάγρυπνοι.

- Η αύξηση των ρημάτων **χάνεται** όταν **δεν τονίζεται**.

3. Βάλτε το ρήμα στον αόριστο. • Πού παίρνει την αύξηση;

Τα Παιδικά Χωριά SOS αναλαμβάνουν την ευθύνη. (κείμε. 4)

→ Τα Παιδικά Χωριά SOS **ανέλαβαν** την ευθύνη.

Το ρήμα **αναλαμβάνω** είναι παράγωγη λέξη: **ανά** (αχώριστο μόριο) + **λαμβάνω**. Η αύξηση είναι εσωτερική και μπαίνει **μετά** το αχώριστο μόριο.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

Γ. Τα είδη των συνθέτων

Γ.1 Τα είδη των συνθέτων

Ακούω και μιλώ (σελ. 37 σχολ. βιβλ.)

- Δείτε στα κείμενα της ενότητας τις λέξεις: **κατάκαρδα**, **στομαχόπονο** (κείμεν. 1), **υπερένταση**, **μεγαλουπόλεων** (κείμεν. 2), **ξαναβρούν** (κείμεν. 4). Μπορείτε να ανακαλύψετε τα συνθετικά τους; Πώς συνδυάζονται αυτά για να δώσουν τη σημασία της σύνθετης λέξης;

λέξεις	συνθετικά
κατάκαρδα στομαχόπονο υπερένταση μεγαλουπόλεων ξαναβρούν	κατά + καρδιά στομάχι + πόνος υπέρ + ένταση μεγάλος + πόλη ξανά + βρίσκω

- Στις λέξεις: **κατάκαρδα**, **στομαχόπονος**, **υπερένταση**, **μεγαλουπόλεων**, **ξαναβρούν** είναι προσδιοριστικά σύνθετα και το πρώτο συνθετικό προσδιορίζει το δεύτερο.

- Από το κείμενο 3:

- ιδιότροπος = αυτός που έχει ιδιαίτερους (περίεργους) τρόπους.
- Πώς λέγεται αυτός που έχει μεγάλο σώμα;
- πειραματόζωο = το ζώο που χρησιμοποιείται για πειράματα.
- Πώς λέγεται το ποτήρι που χρησιμοποιείται για κρασί;
- Αυτός που έχει μεγάλο σώμα λέγεται **μεγαλόσωμος**.
- Το ποτήρι που χρησιμοποιείται για κρασί λέγεται **κρασοπότηρο**.

Γ.2 Η μορφή των συνθέτων: το συνδετικό φωνήεν

Διαβάζω και γράφω (σελ. 38 σχολ. βιβλ.)

- Στα σύνθετα της δραστηριότητας 1 (**Ακούω και μιλώ**) της ίδιας υποενότητας **κατάκαρδα**, **στομαχόπονος**, **μεγαλούπολη**, **ξαναβρίσκω** γράψτε τα δύο συνθετικά τους.

λέξεις	α' συνθετικό	β' συνθετικό
κατάκαρδα	κατά	καρδιά
στομαχόπονος	στομάχι	πόνος
μεγαλούπολη	μεγάλος	πόλη
ξαναβρίσκω	ξανά	βρίσκω

- Σχηματίστε σύνθετες λέξεις, χρησιμοποιώντας το ένα από τα δύο συνθετικά καθεμίας και αλλάζοντας το άλλο συνθετικό, π.χ. στο-μαχ-ό-πονος – κοιλ-ό-πονος.

κατάκαρδα: κατακόρυφα, καταπρόσωπο, καταβύθιση, κατάπτωση, κατάλυμα, καταζητώ, καταφεύγω, καταβρέχω, καταλύω// σκληρόκαρδος, λεοντόκαρδος

στομαχόπονος: κεφαλόπονος, κοιλόπονος, φυγόπονος, παυσίπονος//πονόψυχος, πονόψυχιά

μεγαλούπολη: μεγαλεπήβολος, μεγαλόπνοος, μεγαλόσχημος, μεγαλομανής, μεγαλόφωνα// μεγαλούπολη, ακρόπολη, πολυτεχνειούπολη, πανεπιστημιούπολη, κωμόπολη, λουτρόπολη

ξαναβρίσκω: ξανάρχομαι, ξαναρχίζω, ξαναζώ, ξαναφέρνω, εφευρίσκω
// παραβρίσκομαι

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!



...Πράξεις Παιδείας!

Δ. Περίληψη κειμένου – Πλαγιότιτλοι

Ακούω και μιλώ (σελ. 39 σχολ. βιβλ.)

1. Δώστε έναν τίτλο στο κείμενο 4 ο οποίος να αποδίδει όσο το δυνατόν καλύτερα το περιεχόμενό του. • Συγκρίνετε και συζητήστε τους τίτλους που θα δώσουν οι συμμαθητές σας.

Ενδεικτικοί τίτλοι: Τα Παιδικά Χωριά SOS.

Ο σκοπός της λειτουργίας των Παιδικών Χωριών SOS.

Παιδικά Χωριά SOS, τα χωριά της ελπίδας.

Παιδικά Χωριά SOS, χωριά γεμάτα αγάπη.

2. Διαβάστε χωρισμένοι σε τέσσερις ομάδες πρώτα ολόκληρο το κείμενο και στη συνέχεια η κάθε ομάδα να παρουσιάσει επιγραμματικά το κύριο νόημα μιας παραγράφου (προφορικός πλαγιότιτλος). • Κρίνοντας προσεκτικά τους πλαγιότιτλους που ακούστηκαν, προσπαθήστε να αποδώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο του κειμένου.

1η παράγραφος: Τα Παιδικά Χωριά ο σκοπός της ίδρυσής τους.

2η παράγραφος: Ο τρόπος ζωής των παιδιών στα Παιδικά Χωριά SOS και τα κριτήρια για την επιλογή τους.

3η παράγραφος: Η σχέση του παιδικού χωριού με την τοπική κοινωνία.

4η παράγραφος: Η εκπαίδευση των παιδιών, η κοινωνική τους ένταξη και η επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Τα Παιδικά Χωριά SOS σκοπό έχουν να προσφέρουν μόνιμη κατοικία, φροντίδα και προστασία σε παιδιά που έχουν βρεθεί μακριά από το οικογενειακό τους περιβάλλον. Τα παιδιά μεγαλώνουν σαν αδέρφια σε οικογένειες SOS, που αποτελούνται από 6-8 μέλη. Τα Χωριά αποτελούνται από 15-20 σπίτια το καθένα και είναι χτισμένα κοντά σε κατοικημένες περιοχές, ώστε να αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των τοπικών κοινωνιών. Τα Παιδικά Χωριά SOS αναλαμβάνουν την ευθύνη των παιδιών από την παιδική ηλικία μέχρι την ολοκλήρωση της βασικής τους εκπαίδευσης αλλά και κατά τη διάρκεια της μαθητείας τους σε ένα επάγγελμα ή των σπουδών τους.

Διαβάζω και γράφω (σελ. 39 σχολ. βιβλ.)

1. Γράψτε το θέμα (νοηματικό κέντρο) στο οποίο αναφέρεται το κείμενο. Υπογραμμίστε τις λέξεις-κλειδιά της πρώτης παραγράφου. Στη συνέχεια, γράψετε έναν πλαγιότιτλο που να αποδίδει το νόημα της παραγράφου. Προσέξτε να μην αντιγράψετε τις λέξεις και φράσεις του κειμένου, αλλά να γράψετε έναν πλαγιότιτλο που να φέρει τη δική σας σφραγίδα και να αποδεικνύει ότι καταλάβατε πολύ καλά το περιεχόμενο της παραγράφου.

Θέμα: Ο σκοπός, ο τρόπος οργάνωσης και η λειτουργία των Παιδικών Χωριών SOS.

Λέξεις-κλειδιά: Ο σκοπός των Παιδικών Χωριών SOS είναι να βοηθούν παιδιά που έχουν ανάγκη φροντίδας και προστασίας, γιατί έχουν βρεθεί μακριά από το φυσικό, οικογενειακό τους περιβάλλον, προσφέροντάς τους τη δυνατότητα να ξαναβρούν ένα μόνιμο σπίτι και να ζήσουν σε ένα περιβάλλον, το οποίο πλησιάζει το πλαίσιο της φυσικής οικογένειας.

Πλαγιότιτλος: Τα Παιδικά Χωριά SOS, ο σκοπός της ίδρυσής τους.

2. Ένας συμμαθητής σας έγραψε τον παρακάτω πλαγιότιτλο για τη δεύτερη παράγραφο του κειμένου. Κάντε τις παρατηρήσεις σας διορθώνοντας ό,τι θεωρείτε αναγκαίο.

«Στην οικογένεια SOS μεγαλώνουν παιδιά ανεξάρτητα από φύλο και ηλικία, ενώ η επιλογή τους γίνεται μόνο με κριτήριο την προστασία τους». Γράψτε με ανάλογο τρόπο τους πλαγιότιτλους και κρίνοντας ο ένας τους πλαγιότιτλους του άλλου.

Ο παραπάνω πλαγιότιτλος είναι ελλιπής αφού δεν περιέχει σημαντικές πληροφορίες της παραγράφου. Έτσι, αναφέρει ότι η επιλογή των παιδιών που θα φιλοξενηθούν

στα Χωριά γίνεται ανεξάρτητα από φύλο και ηλικία, όμως πρέπει ως αναγκαίες πληροφορίες να προστεθούν η εθνικότητα και η θρησκεία.

Διόρθωση πλαγιότιτλου: Η οργάνωση μιας οικογένειας SOS και το κριτήριο επιλογής των παιδιών.

Πλαγιότιτλος 3ης παραγράφου: Η σχέση ενός Παιδικού Χωριού SOS με την τοπική κοινωνία.

Πλαγιότιτλος 4ης παραγράφου: Η φροντίδα, η εκπαίδευση των παιδιών, η ένταξή τους στην κοινωνία και η επαγγελματική τους αποκατάσταση.

3. Υποθέστε ότι θέλετε να ενημερώσετε τους γονείς για το περιεχόμενο του κειμένου για τα Παιδικά Χωριά SOS. Κάντε το γράφοντας μια περίληψη 80 λέξεων η οποία μπορεί να βασιστεί στο παρακάτω ενδεικτικό διάγραμμα: (βλ. σελ. 39 σχολικού βιβλ.)

Στο κείμενο παρουσιάζονται τα Παιδικά Χωριά SOS και ο τρόπος λειτουργίας τους. Συγκεκριμένα αναφέρει ότι σκοπός τους είναι να προσφέρουν μόνιμη κατοικία και οικογενειακό περιβάλλον σε παιδιά που ζουν μακριά από τις φυσικές τους οικογένειες. Στη συνέχεια σημειώνει ότι τα παιδιά επιλέγονται με μοναδικό κριτήριο την ανάγκη τους για προστασία και ότι τα Χωριά χτίζονται κοντά σε κατοικημένες περιοχές, για να έρχονται τα παιδιά σε άμεση επαφή με την τοπική κοινωνία. Το κείμενο τελειώνει με την επισήμανση ότι τα Χωριά αναλαμβάνουν την εκπαίδευση και την επαγγελματική αποκατάσταση των παιδιών.

4. Μελετήστε τις περιλήψεις που γράψατε και επιχειρήστε να τις αξιολογήσετε με βάση τα κριτήρια που ήδη έχετε εφαρμόσει:

Κριτήρια αυτοαξιολόγησης:

1. Εντοπισμός θεματικού-νοηματικού κέντρου του κειμένου
2. Γραφή πλαγιότιτλων με αναδιατύπωση των ιδεών του αρχικού κειμένου – Όχι στείρα αντιγραφή του αρχικού κειμένου
3. Τήρηση του ορίου των λέξεων (με μικρή απόκλιση)

(Οι μαθητές μπορούν να φτιάξουν έναν πίνακα με δύο στήλες. Στην αριστερή στήλη θα αναγράφονται τα παραπάνω 4 κριτήρια και στη δεξιά θα αναγράφεται η βαθμολογία αυτοαξιολόγησης του μαθητή με κλίμακα 1 έως 5 [=άριστα])

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

Ε. Λεξιλόγιο

1. Στα κείμενα 1, 2 και 4 υπογραμμίστε τις λέξεις και τις φράσεις που έχουν σχέση με την οικογένεια και χωρίστε τες σε ονοματικά και ρηματικά σύνολα. • Τέλος, βρείτε τις σημασίες όσων φράσεων δε γνωρίζετε.

ονοματικά σύνολα: (κείμενο 1) οι μαμάδες, οι γονείς, ο γιος μου, η μαμά μου, παιδί μου, καλύτερο παιδί, η μαμάκα μου, η καλή μου η μαμά

(κείμενο 2) η μητέρα, η φροντίδα για το σπίτι και τα μέλη της οικογένειας, οι παραδοσιακοί ρόλοι, οι ευθύνες, το σύστημα της οικογένειας, οι γονείς, ψυχικά και σωματικά αποθέματα, η ενασχόληση με τα παιδιά, ενέργειες ρουτίνας, τα συναισθηματικά προβλήματα των εφήβων, συγκρούσεις και θάσανα, στήριξη από τους μεγάλους, η έλλειψη σεβασμού, για την ισορροπία και τη συνοχή της οικογένειας, η εργαζόμενη μητέρα, ισορροπημένη σχέση με τα παιδιά της

(κείμενο 4) ανάγκη φροντίδας και προστασίας, φυσικό οικογενειακό περιβάλλον, μόνιμο σπίτι, το πλαίσιο φυσικής οικογένειας, οικογένεια SOS, σαν αδέρφια της

ρηματικά σύνολα: (Κείμενο 1) θα γίνω καλύτερο παιδί, θα κλειστώ στο δωμάτιό μου, υπακούω, με φίλησε «γλυκά»

(Κείμενο 2) η μητέρα βρίσκεται πολλές ώρες στη δουλειά, οι παραδοσιακοί ρόλοι αναθεωρούνται, οι ευθύνες μοιράζονται, όλοι χρειάζεται να αναλάβουν δουλειές, οι γονείς αναγκάζονται να δουλεύουν ολοένα και περισσότερο, γυρίζουν στο σπίτι κουρασμένοι, παίρνουν συχνά τη μορφή μπελά για τους γονείς, οι έφηβοι αισθάνονται ότι παραμελούνται, ενισχύει οικονομικά την οικογένεια

(Κείμενο 4) να ξαναβρούν ένα μόνιμο σπίτι, να ζήσουν σε ένα περιβάλλον το οποίο πλησιάζει το πλαίσιο της φυσικής οικογένειας, μεγαλώνουν μαζί σαν αδέρφια, αναλαμβάνουν την ευθύνη των παιδιών από μικρή ηλικία

Ερμηνεία φράσεων

• **παραδοσιακοί ρόλοι:** οι ρόλοι που αντιστοιχούν στη παραδοσιακή κοινωνία, δηλαδή την κοινωνία πριν από τη βιομηχανική εποχή, η οποία χαρακτηρίζεται από τον αγροτικό προσανατολισμό και την περιορισμένη χρήση της τεχνολογίας, τη σταθερότητα των εθίμων και την αυστηρότητα των ηθών κ. ά.

• **βιοπορισμός (ο):** η εξασφάλιση των υλικών μέσων επιβίωσης, ιδιαίτερα μέσο της προσωπικής εργασίας: Τραγουδά ερασιτεχνικά κι όχι για βιοπορισμό.

ενέργειες ρουτίνας: πράξεις που γίνονται μηχανικά, η στερεότυπη επανάληψη των ίδιων πραγμάτων.

• **παραπτωματική συμπεριφορά:** συμπεριφορά που δεν υπακούει σε κανόνες..

• **φυσική οικογένεια:** οικογένεια που αποτελείται από τους φυσικούς γονείς και τα παιδιά τους.

2. Σχηματίστε οικογένειες λέξεων με τις λέξεις:

οικογένεια: οικία, οικιακός, οικογενειακός, οικογενειάρχης, οικοδέσποινα, οικοδομή, οικολογία, οικολόγος, οικονομία, οικονομικός, οικονομολόγος, οικόπεδο, οικότροφος,

άποικος, αποικιοκρατία, αποικιοκράτης, αποικισμός, έποικος, εποικισμός, κατοικία, κάτοικος, κατοικώ, ένοικος, γένος, γενάρχη, γενιά, γενεαλογία, γενεαλογικός, γενικός, γενικεύω

μητέρα: μήτρα, μητρικός, μητρόπολη, μητροπολίτης, μητρότητα, μητριά, μητρώο, ενδομήτριο, ομομήτριος

πατέρας: πατρικός, πατριαρχείο, πατριάρχης, πατριαρχία, πατριαρχικός, πατρίδα, πατριδογνωσία, πατριδοκάπηλος, πάτριος, πατριός, πατρικότητα, πατριώτης, πατρογονικός, πατρώνυμο, πατροπαράδοτος, πατρότητα

3. Ξαναγράψτε τις προτάσεις στο παρελθόν (χρησιμοποιώντας παρατατικό στις τέσσερις πρώτες και αόριστο στις υπόλοιπες).• Ακολουθούν αυτά τα ρήματα τους κανόνες της αύξησης;

α. Τι έχεις, Μανθούλη μου; (κείμε. 5) → Τι είχες Μανθούλη μου;

β. Είσαι άρρωστος; (κείμε. 5) → Ήσουν άρρωστος;

γ. Ξέρεις, μαμά, ο γιος σου... (κείμε. 5) → Ήξερες, μαμά, ο γιος σου...

δ. Θέλω να είμαι αληθινή. (κείμε. 1) → Ήθελα να ήμουν αληθινή.

ε. Εγώ για σένα το λέω. (κείμε. 1) → Εγώ για σένα το είπα.

στ. Μου 'ρχεται να γελάσω. (κείμε. 1) → Μου ήρθε να γελάσω.

ζ. Βλέπεις πώς καταντήσαμε, μαμά; (κείμε. 5) → Είδες πώς καταντήσαμε, μαμά;

η. Η Θέκλα πίνει ένα χαπάκι. (κείμε. 5) → Η Θέκλα ήπιε ένα χαπάκι.

Τα παραπάνω ρήματα δεν ακολουθούν τους κανόνες της αύξησης:

Ζ Παίρνουν αύξηση **-η** τα ρήματα: έρχομαι (ήρθα), πίνω (ήπια), είμαι (ήμουν), ξέρω (ήξερα), θέλω (ήθελα).

Τ Παίρνουν αύξηση **-ει** τα ρήματα: βλέπω (είδα), λέω (είπα), έχω (είχα).

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

ΣΤ. Δραστηριότητες Παραγωγής Λόγου

Ακούω και μιλώ (σελ. 41 σχολ. βιβλ.)

1. Περιγράψτε την καθημερινή ζωή μιας σύγχρονης εργαζόμενης μητέρας. Πότε ξυπνάει, ποιες δουλειές κάνει στο σπίτι, ποιες εκτός σπιτιού και ποιες αναθέτει σε σας.

Η καθημερινότητα για την εργαζόμενη μητέρα είναι ιδιαίτερα δύσκολη και τις περισσότερες φορές αναζητά τρόπους να ανταποκριθεί με επιτυχία και στους δύο ρόλους: της εργαζόμενης και της μητέρας.

Το πρωί συνήθως είναι η πρώτη που ξυπνά, φτιάχνει το πρωινό και το δικό της και της οικογένειάς της, ενώ ετοιμάζεται και η ίδια. Αφού ετοιμάσει τα παιδιά, τα συνοδεύει στο σχολείο και πηγαίνει στη δουλειά της.

Το απόγευμα, που θα επιστρέψει κατακουρασμένη από τη δουλειά της, θα ετοιμάσει το βραδινό και το φαγητό της επόμενης μέρας, θα καθαρίσει το σπίτι, θα ψωνίσει τα απαραίτητα, θα πλύνει, θα σιδερώσει, θα βοηθήσει τα παιδιά στα μαθήματά τους και θα τα συνοδεύσει στις εξωσχολικές τους δραστηριότητες. Ο χρόνος για ξεκούραση και ηρεμία είναι σχεδόν ανύπαρκτος, ακόμα και ο ύπνος ελάχιστος. Η μητέρα, για να μπορέσει να αντεπεξέλθει στις υποχρεώσεις της, επαγγελματικές και οικογενειακές, πολλές φορές παραμελεί τον εαυτό της, αισθάνεται συνεχώς κουρασμένη, γίνεται ευαίσθητη και νευρική.



Κάποιες φορές προσπαθώντας να απαλλαγεί από τα πολλά βάρη αναθέτει κάποιες δουλειές τα παιδιά: να μαζέψουν τα ρούχα, να πλύνουν τα πιάτα, να μαζέψουν το τραπέζι και να διατηρούν καθαρό το δωμάτιό τους, να ψωνίσουν κάποια πράγματα από το σούπερ μάρκετ.

2. Αφηγηθείτε σ' έναν φίλο σας ένα ευτράπελο (κωμικό) επεισόδιο που συνέβη στην οικογένειά σας κατά τη διάρκεια μιας γιορτής, μιας εκδρομής κτλ.

Πριν μερικά χρόνια είχαμε πάει με την οικογένειά μου να παρακολουθήσουμε τη σχολική γιορτή του Νηπιαγωγείου. Στη γιορτή συμμετείχαν τα δυο μικρά δίδυμα ξαδέρφια μου, η Βασιλική και ο Θωμάς. Τα μικρά ήταν πολύ ενθουσιασμένα, γιατί ήταν η πρώτη τους επίσημη γιορτή. Ήθελαν να είναι όλα τέλεια και για έναν ολόκληρο μήνα έκαναν κάθε μέρα πρόβα τα λόγια του ρόλου τους, τα οποία, όπως καταλαβαίνετε, δεν ήταν παραπάνω από δύο σειρές.

Φορούσαν, λοιπόν, τις στολές τους και κάθε απόγευμα καθόμασταν όλη η οικογένεια, χωρίς να μιλάμε, και τα ακούγαμε να απαγγέλλουν όλο νάζι και χαρά τα λόγια τους. Εμείς τα χειροκροτούσαμε θερμά και όλοι περιμέναμε με αγωνία και ενθουσιασμό να έρθει η «μεγάλη ώρα». Έτσι, τη μέρα της γιορτής φορέσαμε τα καλά

μας, πήγαμε νωρίς νωρίς στην αίθουσα εκδηλώσεων του Νηπιαγωγείου, για να πιάσουμε τις καλύτερες θέσεις, και περιμέναμε να κάνουν την εμφάνισή τους τα δίδυμα. Πράγματι, όταν ήρθε η ώρα να πουν τα ποιηματάκια τους, η αγωνία μας χτύπησε κόκκινο. Η θεία μου άστραφτε από υπερηφάνεια και σχεδόν έκλαψε, όταν τα παιδιά της βγήκαν στη σκηνή. Τα χειροκροτήσαμε θερμά και κάναμε ησυχία για να ακούσουμε. Μάταια περιμέναμε... τα μικρά μπροστά σε τόσο κόσμο σάστισαν, τα έχασαν, ξέχασαν τα λόγια τους και αντί για ποίημα άρχισαν να κλαίνε και τα δύο μαζί με λυγμούς. Μάλιστα, ο Θωμάς πέταξε κάτω το μικρόφωνο και έτρεξε έντρομος να κρυφτεί στην αγκαλιά της μητέρας του. Εγώ και όλοι σχεδόν οι θεατές βρήκαμε τόσο χαριτωμένη και φυσιολογική την αντίδρασή τους που, πέρα από τα γέλια, ξεσπάσαμε σε ένα θερμό χειροκρότημα. Ήταν μια αξέχαστη γιορτή που τη θυμάται όλη η οικογένεια με ιδιαίτερη τρυφερότητα. Ακόμα και σήμερα, που τα δίδυμα παίζουν τους πρωταγωνιστικούς ρόλους στα θεατρικά του σχολείου, κάθε φορά που πηγαίνουμε να τα δούμε ανταλλάσσουμε γελώντας μια συνωμοτική ματιά «Λες να αρχίσουν να κλαίνε;».

3. Αφού διαβάσετε στο βιβλίο της Οικιακής Οικονομίας τα Δικαιώματα του Παιδιού σύμφωνα με τη διακήρυξη του ΟΗΕ, οργανώστε μια συζήτηση στην οποία να εξετάσετε μέσα από τις ειδήσεις των ΜΜΕ αν γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των παιδιών σήμερα στον κόσμο.

Για πληροφορίες σχετικά με τα άρθρα της σύμβασης απευθυνθείτε στη ιστοσελίδα:
<http://www.unicef.gr/η-σύμβαση-για-τα-δικαιώματα-του-παιδιού/εκπαίδευση-και-συνηγορία/22>



Το 1989, η παγκόσμια κοινότητα υποσχέθηκε σε όλα τα παιδιά τα ίδια δικαιώματα, με την υιοθέτηση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Αυτά τα δικαιώματα βασίζονται στην αδιαπραγμάτευτη ανάγκη που έχει κάθε παιδί να επιβιώσει και να ενηλικιωθεί αναπτύσσοντας πλήρως τις δυνατότητές του, ανεξάρτητα από την καταγωγή και την κοινωνική τάξη στην οποία ανήκει.

Σύμφωνα με τη Σύμβαση κάθε παιδί έχει:

- Το δικαίωμα σε μια παιδική ηλικία.
- Το δικαίωμα στη μόρφωση.
- Το δικαίωμα στην υγεία.
- Το δικαίωμα σε δίκαιη μεταχείριση.
- Το δικαίωμα να ακούγεται η φωνή του.

Στη συζήτηση που θα γίνει μέσα στην τάξη για τα ΜΜΕ και για το αν γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των παιδιών, μπορείτε να αναφέρετε κάποια από τα παρακάτω:

✓ Πολύ συχνά τα ΜΜΕ αναφέρουν ειδήσεις σχετικά με τα παιδιά.

✓ Οι ειδήσεις αυτές σχετίζονται α) με την ενδοοικογενειακή βία β) με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά των προσφύγων και των μεταναστών γ) με τα προβλήματα των παιδιών με ειδικές ανάγκες και των παιδιών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.

✓ Πολλές φορές υπάρχουν εξειδικευμένα θέματα που αναφέρονται σε παιδιά θύματα ενδοοικογενειακής βίας, σεξουαλικής εκμετάλλευσης ή σεξουαλικής κακοποίησης.

✓ Οι δημοσιογράφοι τις περισσότερες φορές δίνουν μεγάλη προβολή στα προβλήματα των παιδιών. Με τα ρεπορτάζ τους έχουν αποκαλύψει κυκλώματα που εκμεταλλεύονται παιδιά και έχουν δώσει στη δημοσιότητα τα ονόματα εκείνων που με τις πράξεις τους τα προσβάλουν και καταπατούν τα δικαιώματά τους.

✓ Κάποιες φορές παρουσιάζονται έρευνες σχετικά με τις προσπάθειες ή τις αδυναμίες της πολιτείας να προστατεύσει τα παιδιά από την οικονομική εκμετάλλευση, την παιδική εργασία, την εμπορική ή σεξουαλική τους χρησιμοποίηση.

✓ Πολλοί δημοσιογράφοι φωτίζουν τις πιο συνηθισμένες μορφές παιδικής εργασίας: μικροπωλητές στον δρόμο, καθαριστές αυτοκινήτων, παιδιά των φαναριών, παιδιά



που πουλούν χαρτομάντιλα ή παίζουν κάποιο μουσικό όργανο στον δρόμο κ.ά. και ψάχνουν να ανακαλύψουν γιατί εργάζονται, για ποιον εργάζονται και ποια είναι η αμοιβή τους. Τονίζουν, ακόμα, τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν τα παιδιά και εντοπίζουν τους υπεύθυνους για την εκμετάλλευση που δέχονται.

✓ Κάποια ΜΜΕ εστιάζουν στην επίδραση των πολεμικών συγκρούσεων στα παιδιά, την άμεση απειλή για τη ζωή τους, την ψυχολογική και σωματική τους υγεία, καθώς και για τις επιπτώσεις που έχει για τα παιδιά το μακροχρόνιο κλείσιμο των σχολείων, αλλά και μια πιθανή απώλεια

κάποιου δικού τους ανθρώπου.

Διαβάζω και γράφω (σελ. 41 σχολ. βιβλ.)

1. Κοιτάζοντας τις φωτογραφίες από τα Παιδικά Χωριά SOS υποθέστε ότι επισκέπτεστε ένα τέτοιο χωριό. Τι θα θέλατε να πείτε και να συζητήσετε με τα παιδιά; • Γράψτε ένα κείμενο με τη μορφή ερωτηματολογίου το οποίο θα στείλετε με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στο Παιδικό Χωριό SOS της Βάρης ή του Πλαγιαρίου.

Το ερωτηματολόγιό σας μπορεί να περιλαμβάνει τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πότε ιδρύθηκε το Χωριό σας;
- Πόσα σπίτια αριθμεί;
- Πόσες οικογένειες SOS φιλοξενούνται στο Χωριό;
- Εκτός από τα σπίτια ποιες άλλες εγκαταστάσεις υπάρχουν στο Χωριό;
- Πόσες μητέρες ή θείες SOS εργάζονται στο Χωριό.
- Πώς μπορεί κάποιος να προσφέρει τις υπηρεσίες του στο Χωριό;

- Πόσα παιδιά φοιτούν στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, πόσα στη δευτεροβάθμια και πόσα παιδιά σπουδάζουν;
- Ποια είναι η σχέση των παιδιών που ολοκλήρωσαν τις σπουδές τους και έχουν αποκατασταθεί επαγγελματικά με τα Χωριά SOS;
- Δέχετε συχνά επισκέπτες;
- Με ποιες εξωσχολικές δραστηριότητες ασχολούνται τα παιδιά;

2. Σε συνεργασία με τον καθηγητή Καλλιτεχνικών αναλύστε το περιεχόμενο του διπλανού πίνακα και στη συνέχεια ζωγραφίστε έναν δικό σας πίνακα παίρνοντας αφορμή από τη ζωή στην οικογένειά σας. Τα έργα σας μπορούν να εκτεθούν σε μια μικρή έκθεση που θα οργανώσετε στην τάξη σας.

Ο πίνακας του Γύζη ονομάζεται «Κούκου» (από το σχετικό παιχνίδι που μοιάζει με κρυφτό και το παίζουν οι μεγάλοι με τα μικρά παιδιά) και παρουσιάζει μια χαρούμενη οικογενειακή στιγμή: η γιαγιά κρατά στην αγκαλιά της ένα παιδάκι με το οποίο παίζει το «κούκου» μια νέα γυναίκα, ίσως η μητέρα του. Η γυναίκα έχει απλωμένο στα γόνατά της ένα κέντημα. Διακρίνεται και ένα μεγαλύτερο παιδί που συμμετέχει και εκείνο στο παιχνίδι. Η σκηνή αποπνέει γλυκύτητα, ευχαρίστηση και ηρεμία.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

TM

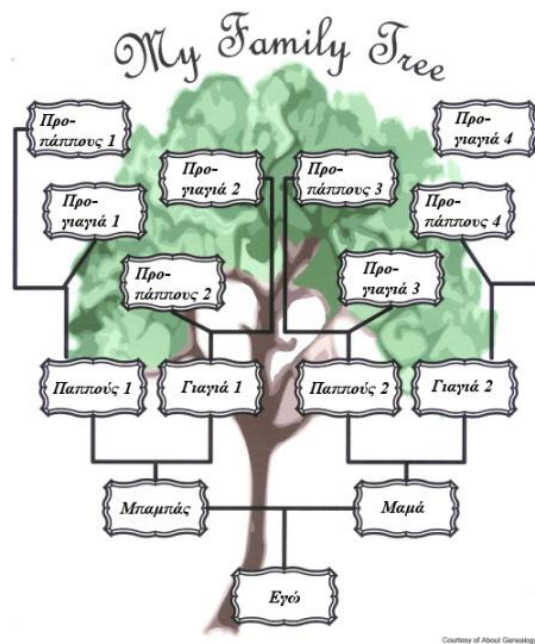
ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«Η οικογένεια παλιότερα και σήμερα». διαμορφώστε έναν φάκελο υλικού στον οποίο να περιγράφεται η πορεία της οικογένειας στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα. χωριστείτε σε δύο βασικές ομάδες.

-Η α' ομάδα θα αναζητήσει υλικό από το παρελθόν συνδυάζοντας το με τα σύγχρονα γεγονότα (φωτογραφίες, κείμενα, γενεαλογικά δέντρα, προφορικές-ηχογραφημένες διηγήσεις από παππούδες κτλ.).

- Η β' ομάδα θα αναζητήσει υλικό από τη λειτουργία και τα προβλήματα της σύγχρονης οικογένειας (κείμενα, δημοσιευμένες έρευνες, υλικό από διαφορετικά είδη οικογενειών (μονογονεϊκές, παιδιά χωρίς οικογένεια κτλ.).

α' ομάδα: κάθε παιδί μπορεί να φτιάξει το γενεαλογικό του δέντρο. Μπορεί να βρει δείγμα οικογενειακού δέντρου στην Ιστοσελίδα του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού (<http://genealogy.ime.gr>). Σημαντικές και απαραίτητες είναι οι πληροφορίες που θα αντλήσει από τα μεγαλύτερα μέλη της οικογένειάς του (παππούδες, θείους, οικογενειακούς φίλους), αλλά και από τους γονείς του που σίγουρα θα έχουν πληροφορίες από τους δικούς τους γονείς. Μεγάλη θα είναι και η βοήθεια από τις οικογενειακές φωτογραφίες, λευκώματα ή ημερολόγια. Θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν εφημερίδες, ιστορικά βιβλία, ταινίες εποχής και ντοκιμαντέρ, αν υπάρχουν, επίσης, θα πρέπει να αναφερθούν σημαντικά στοιχεία όπως αν ο τόπος καταγωγής και ο τόπος κατοικίας ήταν πάντα ο ίδιος ή για κάποιους λόγους (να αναφερθούν ποιοι) αναγκάστηκαν ορισμένα μέλη της οικογένειας να μετακινηθούν και να εγκατασταθούν σε μέρος διαφορετικό από αυτό που γεννήθηκαν. Θα εξεταστεί, επίσης, αν υπήρχαν άτομα του γενεαλογικού δέντρου που ξενιτεύτηκαν ή αναγκάστηκαν να ξεριζωθούν βίαια από τον τόπο που γεννήθηκαν. Σε περίπτωση προσφύγων θα πρέπει να συνδεθούν τα πρόσωπα με τα ιστορικά γεγονότα (π.χ. Μικρασιατική καταστροφή, Ποντιακός Ελληνισμός, Κωνσταντινούπολη κτλ.).



Courtesy of About Genealogy



Τέλος, καλό θα είναι το υλικό να είναι ταξινομημένο με τον τρόπο που θα επιλέξει ο μαθητής π.χ. χρονολογικά ή ανάλογα με τη σχέση που τον συνδέει με τους συγγενείς του (γονείς, παππούδες, θείοι κτλ.).

Β' ΟΜΑΔΑ → άρθρα σχετικά με τα προβλήματα της σύγχρονης ελληνικής οικογένειας υπάρχουν στις παρακάτω ιστοσελίδες:

http://blogs.sch.gr/kkiourtsis/files/2012/10/2_meros.pdf

<http://www.stavrosmessinis.gr/ArxikiSelida/morphes-synchrones-oikogeneias>

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/pi/content.html?t=3,2197

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%B3%CE%AD%CE%BD%CE%B5>

<http://estia.hua.gr:8080/dspace/bitstream/123456789/957/1/Euripidou.pdf>

Πρότυπα και πληροφορίες για το γενεαλογικό σας δέντρο μπορείτε να βρείτε στις παρακάτω ιστοσελίδες:

<http://www.myheritage.gr/>

http://users.sch.gr/iriniper/students/family_tree.html

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CE%BD%CE%B5%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CF%8C_%CE%B4%CE%AD%CE%BD%CF%84%CF%81%CE%BF

<http://thegrownupchild.ca/2010/03/evolution-of-the-family-tree/>

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

Ας θυμηθούμε ΤΙ ΜΑΘΑΜΕ Σ' ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ

✓ Θυμηθείτε τις σημασίες των εγκλίσεων και συμπληρώστε τα κενά με αυτές που συναντώνται πιο συχνά:

Η οριστική φανερώνει: *το πραγματικό, το δυνατό, το πιθανό, ευχή και παράκληση.*

Η υποτακτική φανερώνει: *το ενδεχόμενο, το επιθυμητό, το δυνατό, το πιθανό, προτροπή, αποτροπή, παραχώρηση, ευχή, απορία, προσταγή.*

Η προστακτική φανερώνει: *προσταγή, προτροπή, απαγόρευση, παράκληση, ευχή, έντονη περιέργεια.*

✓ Μεταφέρετε το ρήμα δείχνω στους παρελθοντικούς και στους μελλοντικούς χρόνους.

παρελθοντικοί: παρατατικός: *έδειχνα*
αόριστος: *έδειξα*

υπερσυντέλικος: *είχα δείξει*
μελλοντικοί: εξακολουθητικός μέλλ.: *θα δείχνω*
συνοπτικός μέλλ.: *θα δείξω*
συντελεσμένος μέλλ.: *θα έχω δείξει*

✓ Ονομάστε τα παρακάτω σύνθετα ανάλογα με τη σχέση του α' με το β' συνθετικό:

ψηλόλιγνος: παρατακτικό (ψηλός + λιγνός)
πρωτοβρόχι: προσδιοριστικό (η πρώτη βροχή)
χορτοφάγος: αντικειμενικό (αυτός που τρώει χόρτα)
γλυκόφωνος: κτητικό (αυτός που έχει γλυκιά φωνή)

Επιμέλεια: Αγγελική Χαιρέτη



...Πράξεις Παιδείας!